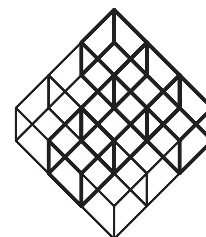

Fornyings- og
administrasjonsdepartementet
postmottak@fad.dep.no

Kopi: postmottak@nhd.dep.no

Teknologirådet

Vår ref.: 32.06/CH
Deres Ref.: 200600326-/EDK
Dato: 24. februar 2006

Digital kompetanse i fremtiden

Teknologirådet er et uavhengig, rådgivende organ som skal vurdere den teknologiske utviklingen på alle samfunnsområder og stimulere til debatt om de muligheter og konsekvenser som ny teknologi skaper for samfunnet og det enkelte individ.

Teknologirådet har tidligere gjennomført et fremsynsprosjekt kalt *Informasjonssamfunnet i 2020*, hvor et av tre tema som ble tatt opp var *Ungdoms bruk av IKT*. Emnet ble behandlet gjennom at Teknologirådet, med støtte fra en referansegruppe, utviklet et fremtidsbilde som senere ble kommentert og diskutert i en større gruppe på en konferanse i Trondheim i november 2004. Anbefalingene i dette dokumentet er i hovedsak hentet fra rapporten fra dette prosjektet. I tillegg er det trukket inn innsikter fra arbeidet med prosjektet *Teknologi i skolen*, som leverte et nyhetsbrev til Stortinget i mai 2004.

Dagens teknologi er morgendagens "husholdningsprodukt"

I *Teknologi i skolen* pekes det på at mange i dag kjenner seg fremmedgjorte og opplever at de kan gjøre lite for å påvirke sine teknologiske omgivelser. Teknologi kan fremstå som "svarte bokser" – som produkter vi kun betrakter utenfra.

Vi ser at det er større og større gap mellom hva ungdom tror de kan og vet om teknologi og IKT og hva de faktisk vet. Ungdom er avanserte brukere, men de har liten innsikt bak fasaden. De tenker ikke over teknologi som teknologi – PC-en er blitt et husholdningsprodukt på linje med kaffetrakteren.

Det er derfor viktig at skolen gir elevene erfaring med det praktiske og analytiske arbeidet som ligger til grunn for teknologi i hverdagen. Dette kan senke elevenes terskel for å forholde seg aktivt til sine omgivelser og styrke deres mulighet til å opptre nysgjerrig, skapende og kritisk.

I fremtiden kan vi se for oss at IKT som fag går i oppløsning. IKT er viktig fordi det muliggjør "alt" annet, men når IKT blir integrert i "alt" annet, blir det utydelig hva IKT er. Dette understøtter viktigheten av å skjønne de ulike komponentene i teknologiene og produktene vi omgir oss med.

Pb 522 Sentrum
0105 Oslo

Prinsensgate 18
Norway

T: +47 23 31 83 00
F: +47 23 31 83 01

www.teknologiradet.no
post@teknologiradet.no

”Alle” kan være innholdsprodusenter i fremtiden

Ungdom er ikke bare passive konsumenter av underholdning - de kan også aktivt være med på å skape innhold, og slik realisere seg selv. Allerede i dag ser vi at tilgangen til billig produksjonsutstyr som gjør det mulig å produsere høykvalitetsinnhold øker, og dette er en trend som vil forsterke seg i fremtiden. Et eksempel er blogging, som gjør det mulig for mange å slippe til med innhold. Morgendagens unge vil sannsynligvis vokse opp med hele produksjonsstudio i hjemmet. Det er viktig å også ta dette aspektet med inn i undervisningen, for å unngå at det oppstår digitale skillelinjer.

Hvordan vil de unge i fremtiden omfavne muligheten til å bidra med innhold på nettet? Muligheten for å bli hørt har alltid vært viktig for unge. Nye innholdstrender kan by på en fin ventil i en tid med dalende interesse for politikk og synkende deltakelse gjennom tradisjonelle kanaler.

Ungdom vil i fremtiden både være produsenter ved hjelp av teknologi (kultur, underholdning, nyheter, etc.), men de vil også produsere teknologi, for eksempel gjennom programvareutvikling. Graden av teknologiproduksjon vil avgjøres av åpenheten i teknologien, graden av patentering, etc. fordi ungdom er avhengig av innsyn for å kunne bygge videre på det som allerede er oppfunnet.

Teknologiutviklingen og teknologipolitikken vil være en premissleverandør for unges forhold til teknologi. Det er rimelig å anta at gjennomsiktighet i teknologien vil være viktig for å muliggjøre at flere kan bruke den i skapende, men også (og ikke minst) konsumerende, aktivitet. I dette ligger det at man ikke behøver å forstå de underliggende mekanismene for å kunne bruke teknologien som et verktøy.

Evaluering av informasjon

Vi ser i dag en utbredt naivitet hos ungdom. De etterlater seg enormt mange spor (deiligst.no, fjortisfylla.no), og en kan aldri vite når slike spor kan slå tilbake.

Mye av de unges aktivitet på nettet vil også i fremtiden være ukontrollerbar. Dette er en utfordring for både foreldre, utdanningssystem og andre som skal ruste barn og unge til å møte nettverdenen. Nettopp fordi det bare blir enklere å produsere og distribuere tilsynelatende troverdig informasjon, må områder som informasjonsetikk, kildekritikk og innholdsvurdering bli en viktig del av allmennutdannelsen.

Ta gjerne kontakt med undertegnede eller prosjektleder Christine Hafskjold dersom dere har spørsmål, eller ønsker mer informasjon om prosjektet *Informasjonssamfunnet i 2020*.

Med vennlig hilsen

Tore Tennø
Sekretariatsleder, Teknologirådet